Received: *1 กุมภาพันธ์ 2566*
Revised: *19 เมษายน 2566*
Accepted: *21 เมษายน 2566*

การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

Administration and Sustainable Development Affecting the Life Quality of People in Nakhon Ratchasima Province

อาทิตย์ พุทธิศักดิ์แสง[1] ภมร ขันธะหัตถ์[2] ธนิศร ยืนยง[3]
Arthit Phutthisaksaeng [1] Phamorn Khanthahat[2] Tanisorn Yeunyong[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา (2) วิเคราะห์การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา (3) เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความเชื่อส่วนบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านร่างกาย ด้านความเป็นอิสระ และด้านจิตใจ ตามลำดับ

2. การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการพัฒนาเมือง ด้านความมั่งคั่งและด้านสันติภาพและความสงบสุข ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ (1) การพัฒนาด้านสาธารณสุข การสนับสนุนหน่วยบริการสุขภาพเคลื่อนที่กระจายตามชุมชนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อเข้าถึงผู้ป่วยติดเตียงหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินทางมาใช้บริการใน

[1] นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Student of Doctor of Public Administration, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[2] รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assoc.Prof. Dr, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assistant Professor Dr. , Faculty of Political Science Pathum Thani University

สถานพยาบาลได้ เพื่อให้การดูแลสุขภาพประชาชนอย่างทั่วถึง และ (2) การพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้นแบบ เน้นหลักความพอดี ความพอประมาณ และการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานสามารถอยู่ได้ท่ามกลางวิกฤติเศรษฐกิจ

คำสำคัญ : การบริหาร, การพัฒนาที่ยั่งยืน, คุณภาพชีวิตของประชาชน

Abstract

The research purposes were (1) to study the life quality levels of people in Nakhon Ratchasima Province; (2) to analyze the administration and sustainable development affecting the life quality of people in Nakhon Ratchasima Province; and 3) to propose the guidelines for developing the life quality of people in Nakhon Ratchasima Province. This was the quantitative and qualitative research. The sample group of quantitative research was the 400 people, and the research instrument was the questionnaire. The sample group of qualitative research was the 20 people, and the research instrument was the in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and correlation analysis.

The research findings were:

1. The life quality of people in Nakhon Ratchasima Province found the overall was at high level; the descending mean were the personal beliefs aspect, the environmental aspect, the social relationship aspect, the physical aspect, the independence aspect, and the mind aspect, respectively.

2. The administration and sustainable development in the aspect of continuation of the royal initiative, the urban development aspect, the wealth aspect, and the peace and tranquility aspect affected the life quality of people in Nakhon Ratchasima Province at statistical significance level .05.

3. The guidelines for developing the life quality of people in Nakhon Ratchasima Province were: (1) the public health development was the supporting the distribution of mobile health services in different communities as appropriate and sufficient, to reach bedridden patients or the elderly who cannot travel to hospital services, and to provide the comprehensive public health care; and (2) the economic growth development by taking the sufficiency economy as the models, emphasizing the principles of adequacy, moderation, and responding to basic necessities, in order to survive in the midst of the economic crisis.

Keywords: Administration, Sustainable Development, Life Quality of People

บทนำ

การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นกระบวนการพื้นฐานในการพัฒนาแบบองค์รวมเพื่อให้ครอบคลุมและสมดุล จำเป็นที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบทุกด้านของสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา พิจารณาแบบองค์รวมในแง่ของการมีส่วนร่วมโดยคำนึงถึงการเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นบนความหลากหลายของระบบเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน พิจารณาการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานของทรัพยากรของตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความต้องการของทุกฝ่ายซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม และไม่ส่งผลกระทบในทางลบของการพัฒนาในอนาคต การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) มีคำนิยามที่ได้รับการอ้างถึงบ่อยครั้ง ซึ่งบัญญัติโดยคณะกรรมาธิการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา เพื่อเรียกร้องให้ชาวโลกเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตให้ปลอดภัยและสอดคล้องกับข้อจำกัดทางธรรมชาติ ซึ่งที่ประชุมได้บัญญัติความหมายของคำไว้ในรายงานที่มีชื่อว่า Our Common Future ว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาเพื่อสนองตอบความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปต้องเดือดร้อนหรือสูญเสียโอกาสที่จะใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่เพื่อสนองความต้องการของคนรุ่นอนาคต ไม่ทำลายทรัพยากรซึ่งต้องใช้ในอนาคต การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดดุลยภาพของทุกมิติกล่าวคือ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม จิตใจ ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการบริหารจัดการที่ดีที่มีพหุภาคีร่วมทุกขั้นตอนเป็นกลไกขับเคลื่อน (วราภรณ์ เชื้ออินทร์, 2555)

การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้นย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวม การที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วนคือ การศึกษาวิชาการ (Academic Learning) ส่วนหนึ่งกับการอบรมบ่มนิสัย (Spiritual Development) ให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ มีจิตใจสะอาด (สุทธิดา ศิริบุญหลง, 2554 : 22) มนุษย์เป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญของประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่ได้สรุปความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและภายในประเทศ โดยเฉพาะภาวะผันผวนด้านเศรษฐกิจ พลังงานและภูมิอากาศที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อประเทศไทยทั้งเชิงบวกและลบ ดังนั้น ทิศทางการบริหารจัดการประเทศภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็งและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (สำราญ จูช่วย, 2555)

คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับแต่ละคนในลักษณะของความรู้สึกพอใจในสภาพที่ตนเองมีอยู่เป็นอยู่ ได้รับอยู่และปฏิบัติอยู่เป็นประจำวันในแต่ละคนจะมีความพอใจแตกต่างกัน การมีชีวิตที่พัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเองได้อย่างมีทิศทาง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

และทำให้ผู้อื่นเป็นสุขด้วย โดยการมีชีวิตที่สมบูรณ์ในแง่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเกิดจากการให้ความสำคัญและความพึงพอใจต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ตามสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ เป็นอยู่ หรือได้รับอยู่ ด้วยการรับรู้และตัดสินใจของมนุษย์ในช่วงเวลาหนึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และคุณภาพชีวิตยังหมายถึงระดับสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตามองค์ประกอบของชีวิต ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิดและจิตใจ ซึ่งจะต้องอยู่ในระดับกลาง ตามลักษณะและสภาพที่ควรจะเป็นได้ในแต่ละบุคคล ดังที่เรียกกันว่า ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ส่วนการที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เป็นองค์ประกอบอีกมากมายและ องค์ประกอบเหล่านั้น จะมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันออกไปตามทัศนะของผู้มองแต่ละคนหรือและสังคม (พัชราภรณ์ คนกล้า, 2547) จากความหมายของคำว่าคุณภาพชีวิตทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้ว คุณภาพชีวิต หมายถึง การมีชีวิตอยู่ด้วยความพึงพอใจในสิ่งที่ตนได้สัมผัส ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้ความรู้สึกดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับบุคคล สังคม และวัฒนธรรมแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. ความผาสุกด้านร่างกาย (Physical Well-Being) เป็นความสุขของบุคคลในการควบคุมหรือบรรเทาความเจ็บป่วยและคงไว้ซึ่งการทำหน้าที่ของร่างกาย 2. ความผาสุกด้านจิตใจ (Psychological Well-Being) เป็นการเผชิญต่อความรู้สึกเจ็บป่วยของบุคคล เช่น ความเครียด ความรู้สึกกลัว ความวิตกกังวล 3. ความผาสุกด้านวิญญาณ (Spiritual Well-Being) ได้แก่ ความหวัง และความเชื่อในด้านศาสนา 4. ความผาสุกด้านสังคม (Social Well-Being) เป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมและบทบาทในสังคม (Ferrel, 1995) ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศต่างๆ ของโลกให้มีมาตรฐานและมีความสุขในการดำรงชีวิต การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยทั่วไปจะกำหนดองค์ประกอบของการพัฒนาออกเป็น 3 ส่วน คือ การพัฒนาที่ยั่งยืนในส่วนของสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบจะมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน การศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาก็จะต้องสร้างองค์ประกอบทางการศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนความสมดุลขององค์ประกอบทั้ง 3 ของการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เดินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กาญจนา เงารังสี, 2559)

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร ประชาชนมีความหลากหลายของอาชีพ สภาพปัญหาความต้องการของพื้นที่ การบริหารงานแบบบูรณาการของจังหวัด เพื่อให้มีความเหมาะสมมากขึ้นในรูปของการรวมกลุ่มอำเภอที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากร เป็นไปอย่างมีระบบและปัญหาที่พบมีความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้า และการลงทุนเพื่อมูลค่าเพิ่มและการได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน ซึ่งเชื่อมโยงกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เรื่องการบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

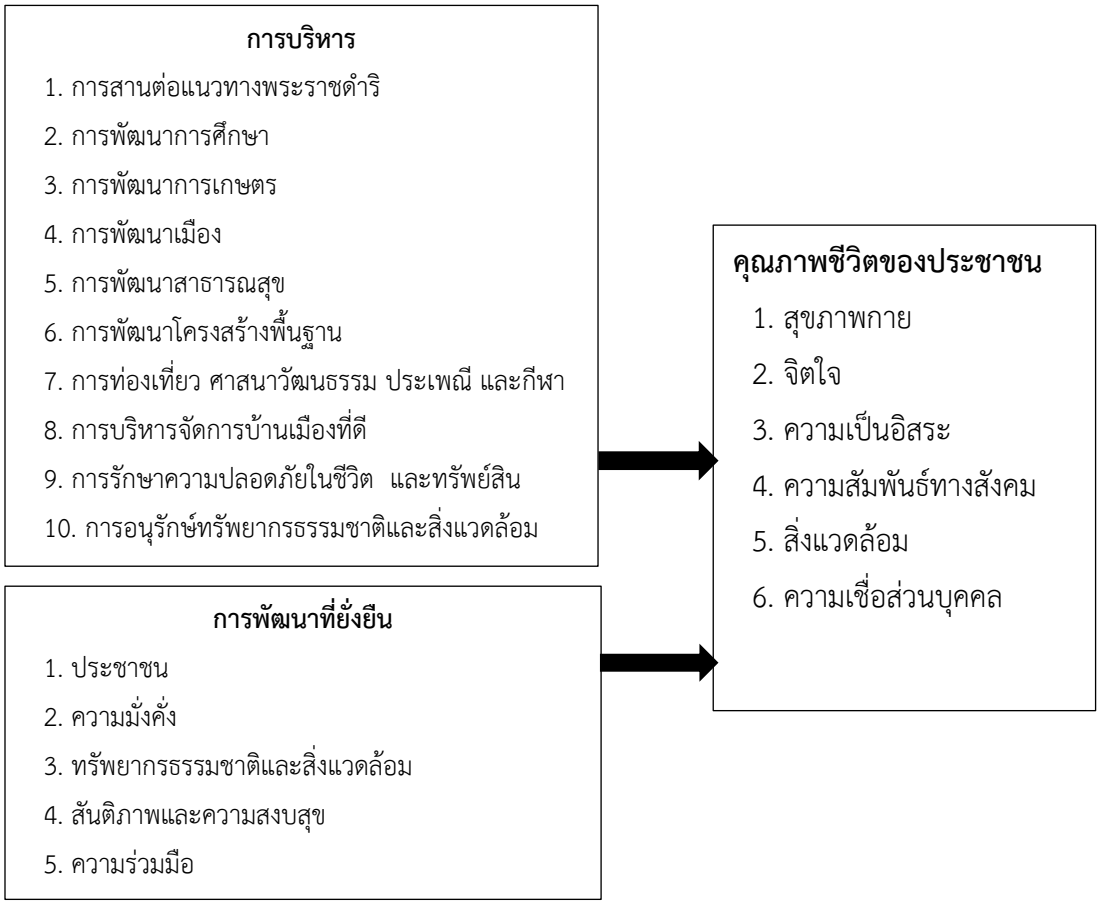
1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อวิเคราะห์การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูล จากตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามแนวคิดของ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวคิดของ PAHO (2017) และคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามแนวคิดของ The WHOQOL Group (2002) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรรวมทั้งหมด จำนวน 2,633,207 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 1,294,622 คน และเพศหญิง จำนวน 1,338,585 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2563) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยทาโร่ ยามาเน่า (Taro Yamane,1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยอาศัยสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยจะแบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ ทำการเลือกตัวอย่างจากแต่ละชั้นในสัดส่วนที่แตกต่างกันซึ่งจะทำให้ได้ตัวอย่างที่เพียงพอในการสำรวจ เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่มีตัวเลือกคำตอบ (Choice Question) และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร ประกอบด้วย 1) ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ 2) ด้านการพัฒนาการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาการเกษตร 4) ด้านการพัฒนาเมือง 5) ด้านการพัฒนาสาธารณสุข 6) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 7) ด้านการท่องเที่ยว ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา 8) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 9) ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และ 10) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 1) ด้านประชาชน 2) ด้านความมั่งคั่ง 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ด้านสันติภาพและความสงบสุข และ 5) ด้านความร่วมมือ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย 1) ด้านสุขภาพกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความเป็นอิสระ 4) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านความเชื่อส่วนบุคคล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ บทความ สถิติ และบทความต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมกับประเด็นที่ต้องการศึกษา

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำร่างแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อตามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.51 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

3. การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ทำการกำหนดรหัสลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วจึงนำไปประมวลผลข้อมูลหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

2. วิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีม ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาการให้คะแนนของเบสท์ (Best, 1981)

โดยการแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ในระดับน้อยที่สุด

3.การวิเคราะห์การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้สมการพหุคุณ (Multiple Regression Analysis: MRA) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

2.การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยให้แบบสัมภาษณ์ มีโครงสร้างปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมายตามหัวข้อแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 มีอายุ 31 – 45 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหาร จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.12 รองลงมา ได้แก่ ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 3.77 ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ค่าเฉลี่ย 3.69 ด้านการพัฒนาเมือง ค่าเฉลี่ย3.62 ด้านการพัฒนาการเกษตร ค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ค่าเฉลี่ย 3.56 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย 3.51 ด้านการท่องเที่ยว ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา ค่าเฉลี่ย 3.44 และด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ค่าเฉลี่ย 3.40

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารในภาพรวม

การบริหาร	**ระดับความสำคัญ**			
	$\overline{X}$	**S.D**	**แปลผล**	**อันดับ**
1. การสานต่อแนวทางพระราชดำริ	3.82	0.54	มาก	2
2. การพัฒนาการศึกษา	4.12	0.46	มาก	1
3. การพัฒนาการเกษตร	3.60	0.48	มาก	6
4. การพัฒนาเมือง	3.62	0.45	มาก	5
5. การพัฒนาสาธารณสุข	3.69	0.45	มาก	4
6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.51	0.45	มาก	8
7. การท่องเที่ยว ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา	3.44	0.50	มาก	9
8. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	3.56	0.45	มาก	7
9. การรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน	3.40	0.50	ปานกลาง	10
10. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.77	0.53	มาก	3
รวม	**3.65**	**0.18**	**มาก**	

3. ผลการศึกษาระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากตารางที่ 2 พบว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 รองลงมา ได้แก่ ด้านประชาชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ด้านสันติภาพและความสงบสุข ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และด้านความมั่งคั่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาพรวม

การพัฒนา	ระดับความสำคัญ			
	$\overline{X}$	S.D	แปลผล	อันดับ
1. ประชาชน	3.61	0.47	มาก	2
2. ความมั่งคั่ง	3.47	0.49	มาก	5
3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.50	0.48	มาก	4
4. สันติภาพและความสงบสุข	3.57	0.47	มาก	3
5. ความร่วมมือ	3.75	0.47	มาก	1
รวม	**3.58**	**0.22**	**มาก**	

4. ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดนคราชสีมา

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนคราชสีมาในภาพรวม

คุณภาพชีวิต	ระดับความสำคัญ			
	$\overline{X}$	S.D	แปลผล	อันดับ
1. ร่างกาย	3.65	0.48	มาก	4
2. จิตใจ	3.48	0.55	มาก	6
3. ความเป็นอิสระ	3.62	0.51	มาก	5
4. ความสัมพันธ์ทางสังคม	3.72	0.47	มาก	3
5. สิ่งแวดล้อม	3.78	0.47	มาก	2
6. ความเชื่อส่วนบุคคล	3.96	0.44	มาก	1
รวม	**3.70**	**0.21**	**มาก**	

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความเชื่อส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ด้านความเป็นอิสระ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 และด้านจิตใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
การบริหาร					
การสานต่อแนวทางพระราชดำริ (X_1)	.063	.019	.165	3.389	.001*
การพัฒนาการศึกษา (X_2)	.018	.021	.040	.858	.391
การพัฒนาการเกษตร(X_3)	.019	.020	.046	.952	.342
การพัฒนาเมือง (X_4)	.041	.022	.090	1.877	.041*
การพัฒนาสาธารณสุข (X_5)	.006	.022	.013	.285	.776
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (X_6)	.032	.022	.069	1.454	.147
การท่องเที่ยว ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา (X_7)	.030	.021	.073	1.404	.161
การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (X_8)	.036	.023	.078	1.587	.113
การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์ (X_9)	.001	.020	.003	.063	.950
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (X_{10})	.024	.020	.061	1.199	.231
การพัฒนาที่ยั่งยืน					
ประชาชน (X_{11})	.034	.020	.078	1.661	.098
ความมั่งคั่ง (X_{12})	.080	.020	.190	4.040	.000*
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (X_{13})	.033	.020	.078	1.653	.099
สันติภาพและความสงบสุข (X_{14})	.094	.022	.214	4.221	.000*
ความร่วมมือ (X_{15})	.023	.021	.053	1.131	.259
R = 0.442 , R Square = 0.195 , Adjusted R Square =.164					
Std. Error of the Estimate = 0.18821 F = 6.215, Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การทดสอบสมมติฐาน จากตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยระหว่างการบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ (X_1) ด้านการพัฒนาเมือง (X_4) ด้านความมั่งคั่ง (X_{12}) และด้านสันติภาพและความสงบสุข (X_{14}) ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านอื่นๆไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์พยากรณ์คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา (Y) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$\hat{y}$ = 3.129 + 0.214(X_{14}) + 0.190(X_{12})+ 0.165(X_1)+ 0.090(X_4)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}$ = 0.094(X_{14})+ 0.080(X_{12})+ 0.063(X_1)+ 0.04((X_4)

6.ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปดังนี้

6.1 การบริหารตามแนวคิดของยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2566 – 2570 สรุปได้ว่า มีการนำแนวทางพระราชดำริมาปรับใช้ในการเกษตรเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนที่สนใจสามารถเข้าร่วมโครงการ ศึกษาดูงาน และเรียนรู้ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างแท้จริง มีการสอดแทรกการเรียนรู้แก่ประชาชนอย่างเหมาะสมผ่านการสร้างการรับรู้ การอบรม การถ่ายทอดความรู้ การตกแต่งสภาพบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การตระหนักต่อสถาบันกษัตริย์ การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรสมัยใหม่แก่ประชาชน การปลูกฝังความคิดการทำเกษตรแบบพอเพียง ส่งเสริมการกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนและทั่วถึง ส่งเสริมให้เกิดการให้ความรู้การดูแลรักษาสุขภาพแก่ประชาชน การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและตรวจสุขภาพในกลุ่มประชาชนผู้สูงอายุ มุ่งพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการจราจร การขยายเส้นทางการจราจร การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในชุมชน มีการอำนวยความสะดวกตามสถานที่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 การพัฒนาที่ยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ว่า มีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนในชุมชนอย่างกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น กล้าที่จะมีบทบาทต่อกิจการสาธารณะ กล้าที่จะร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ส่งเสริมการประกอบอาชีพในกลุ่มประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมการร่วมกันดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนให้อยู่ในสภาพเดิม ส่งเสริมการรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเดิม ส่งเสริมการคืนสัตว์สู่ป่าเพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ มีการชักจูงการมีส่วนร่วมจากประชาชนในกิจกรรมพัฒนาชุมชน

6.3 คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ว่า การบริหารราชการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสร้างการตระหนักรู้ต่อการเรียนรู้และปรับตัวอย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ประชาชนรู้สึกมั่นใจต่อลักษณะการบริหารราชการของหน่วยงานจากการเปิดเผยข้อมูลการทำงาน การส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้การมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่นั้นทำให้ได้พัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น การส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทต่อกิจกรรมพัฒนาชุมชนตนเองทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ไขปัญหาร่วมกันในชุมชน

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยการบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน จากรูปที่ 2 สรุปดังนี้

7.1 ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ พบว่า มีการนำแนวทางพระราชดำริมาปรับใช้ในการเกษตรเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับประชาชนที่สนใจสามารถเข้าร่วมโครงการ ศึกษาดูงาน และ

เรียนรู้ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างแท้จริง ซึ่งช่วยให้การบริหารจัดการการเกษตรในครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ด้านการพัฒนาเมือง พบว่า ผู้นำชุมชนส่งเสริมการกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนและทั่วถึงให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อส่งเสริมการร่วมรับทราบข้อมูลการพัฒนาร่วมกัน มีการส่งเสริมการลงพื้นที่อย่างจริงจังในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ต้องการความช่วยเหลือในชุมชน พร้อมระบบการพิจารณาตามมาตรฐานระบบ TPMAP ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนได้มีอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว

7.3 ด้านความมั่งคั่ง พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพในกลุ่มประชาชนในพื้นที่ผ่านการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุนในการเกษตรแบบใหม่ให้ประชาชนเรียนรู้และสามารถนำไปปรับใช้จริงได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการส่งเสริมการคมนาคมให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัยต่อการเดินทาง

7.4 ด้านสันติภาพและความสงบสุข พบว่า ประชาชนให้ความสนใจต่อกิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ อย่างพร้อมเพรียงกัน มีการส่งเสริมการรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเดิม ส่งเสริมการคืนสัตว์สู่ป่าเพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลจากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาเมือง ด้านการพัฒนาการเกษตร ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี และกีฬา และด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุดา มีชำนาญ (2553) เรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 398 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรีจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้และการเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัว ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความร่วมมือ รองลงมาได้แก่ ด้านประชาชน ด้านสันติภาพและความสงบสุข ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่งคั่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุรณิน รัตนสมบัติ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบเชิงกลยุทธ์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืน ในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่ การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวแบบเชิงกลยุทธ์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่และมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากรอบตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์ของการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่และวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคตกับข้อมูลเชิงประจักษ์รวมถึงสังเคราะห์ตัวแบบเชิงกลยุทธ์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง และที่ปรึกษาของวิสาหกิจขนาดใหญ่จำนวน 12 คน และการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารและพนักงานของวิสาหกิจขนาดใหญ่จำนวน 450 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางแสดงการกระจายค่ามิติสัมพันธ์แบบฉันทามติค่าสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอ้างอิงโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติและโปรแกรมลิสเรล และการวิเคราะห์กลยุทธ์แบบ tows matrix ผลการวิจัยพบว่าการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนเป็นความสามารถขององค์กรในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก โดยเน้นการจัดการเชิงกลยุทธ์ของตัวชี้วัดที่สำคัญของการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่ ได้แก่ ภาวะผู้นำ การกำกับดูแลและกลยุทธ์องค์กร การจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างเชิงสาเหตุของตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์เหล่านี้พบว่าตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร คือ การจัดการสิ่งแวดล้อมภาวะผู้นำ และการกำกับดูแลและกลยุทธ์องค์กรตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในฐานะที่เป็นผลลัพธ์สุดท้ายของตัวแบบวิจัยเห็นว่า

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากภาวะผู้นำ รองลงมาคือ การจัดการสิ่งแวดล้อม และการกำกับดูแลและกลยุทธ์องค์กร โดยความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสำคัญต่อการจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้องค์กรขนาดใหญ่ที่มีจุดแข็งในเรื่องภาวะผู้นำ ความพร้อมทางด้านบุคลากรและทรัพยากร และมีการดำเนินการการจัดการสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว สามารถต่อยอดไปสู่การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืนได้โดยการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม

3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความเชื่อส่วนบุคคล รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านร่างกาย ด้านความเป็นอิสระ และด้านจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกวลิน มะลิ และ กนกพร เพียรประเสริฐ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบัง การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบังเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ การศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะองค์ประกอบและระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน 2) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนพื้นที่ที่ทำการศึกษาได้แก่ชุมชนในเขต ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้านเป็นส่วนหนึ่งของเขต การปกครองของเทศบาลนครแหลมฉบัง และใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง การวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา การพัฒนาชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบังอยู่ในระดับ ปานกลางโดยพิจารณาจากเกณฑ์การชี้วัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย มาตรวัดคุณภาพชีวิตด้านความจำเป็นพื้นฐาน ด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต และ ด้านความสะดวกสบาย เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านความจำเป็นพื้นฐานมีคะแนนระดับคุณภาพชีวิตสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านโอกาสในการดำรงชีวิต ด้านชีวิตความเป็นอยู่ และด้านความสะดวกสบายของชีวิต ตามลำดับ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพครัวเรือน สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ การมีเงินออม การมีหนี้สิน การปล่อยกู้ และการครอบครองที่อยู่อาศัย ปัจจัยส่วนชุมชน ประกอบด้วย จำนวนสถาบันการศึกษาในชุมชน การมีสถานที่ออกกำลังกาย องค์กรในชุมชน ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากผลการวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบมีขีดจำกัดโดยมุ่งเน้นวิธีของประชาชนที่มีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้นแบบสามารถอยู่ได้ท่ามกลางกระแสวิกฤติหรือเศรษฐกิจที่ปั่นป่วน โดยวิธีการ คือ “เน้นหลักความพอดี ความพอประมาณ” และการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานเท่าที่จำเป็น

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนหน่วยบริการสุขภาพเคลื่อนที่กระจายตามชุมชนต่างๆ ตามความเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อเข้าถึงผู้ป่วยติดเตียงหรือผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเดินทางมาใช้บริการในสถานพยาบาลได้ เพื่อให้การดูแลสุขภาพประชาชนอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา เช่น การพัฒนาด้านสาธารณสุข การพัฒนาด้านการศึกษา การพัฒนาสวัสดิการ/รายได้ เป็นต้น

2.3 ศึกษาผลกระทบการจัดทำรูปแบบการบริหารและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อหาข้อควรปรับปรุงในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.4 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหาร การพัฒนาที่ยั่งยืน และคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมากับจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นรูปแบบตัวอย่างของการบริหาร การพัฒนาที่ยั่งยืน และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กาญจนา เงารังษี. (2559). การศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน Education for Sustainable Development (ESD). **วารสารสมาคมนักวิจัย** ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2559.

เกวลิน มะลิ และ กนกพร เพียรประเสริฐ. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรมแหลมฉบัง. **วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ** ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2557, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พัชราภรณ์ คนกล้า. (2547). **คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุรณิน รัตนสมบัติ. (2557). **การพัฒนาตัวแบบเชิงกลยุทธ์การจัดการธุรกิจอย่างยั่งยืน ในอนาคตของวิสาหกิจขนาดใหญ่**. ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัย ศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย.

วราภรณ์ เชื้ออินทร์. (2555). **แนวคิดการจัดการการศึกษาหลังปริญญาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน**. ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศรีสุดา มีชำนาญ. (2553). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง.(2563).**สถิติประชากรในจังหวัดนครราชสีมา**.สืบค้นจาก https://www.bora.dopa.go.th/home/ วันที่สืบค้น 25 สิงหาคม 2565

สำราญ จูช่วย. (2555). **คุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ : กรณีศึกษานักศึกษาเข้าใหม่ ปีการศึกษา 2555**. วิทยาลัยราชพฤกษ์.

สุทธิดา ศิริบุญหลง. (2554). **การพัฒนาแบบยั่งยืน: กระบวนการกระทำทางเศรษฐกิจสังคม (metabolism) และการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติเชิงสร้างสรรค์**. เชียงใหม่: สำนักงานคณะ กรรมการวิจัยแห่งชาติ.

Best, John W. 1981. **Research in Education. 3 rd ed**. Englewood cliffs, New Jersey : Prentice. Hall Inc.

Ferrel, B.R. (1995). **The Quality of Lives: 1,525 Voices of Cancer**. Oncology Nursing. 23(6).

Pan American Health Organization. (2017). **Promotion of Sexual Health**. Recommendations for Action. Washington D.C., PAHO.

The WHOQOL GROUP. (1995). **The World Health Organization Quality of life Assessment (WHOQOL): Position paper from the World Health Organization**. Social Science and Medicine

Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third Edition. New York: Harper and Row.